

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Mater Dei te BRASSCHAAT**

---

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 7641  
Instelling Vrije Basisschool Mater Dei  
Directeur Ingrid Simons  
Adres Zegersdreef 66 - 2930 BRASSCHAAT  
telefoon 03-651.68.16  
fax 03-651.68.16  
e-mail zegersdreef@bsmaterdei.be  
website www.materdei.zegers.be

Bestuur van de instelling VZW OZCS Noord-Kempen  
Adres Wilgendaalstraat 5 - 2900 SCHOTEN

Scholengemeenschap Mater Dei  
Adres Zegersdreef 66 - 2930 BRASSCHAAT  
CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempen  
Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06/07/08-11-2012  
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-11-2012  
Datum bespreking verslag met de instelling 23-11-2012

Samenstelling inspectieteam  
Inspecteur-verslaggever Ilse De Volder  
Teamleden Ludo De Lee  
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil  
Externe deskundige(n) nihil

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                 |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING .....</b>                                                                          | <b>3</b>  |
| <b>1   SAMENVATTING.....</b>                                                                    | <b>5</b>  |
| <b>2   DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                             | <b>7</b>  |
| 2.1   Leergebieden in de doorlichtingsfocus .....                                               | 7         |
| 2.2   Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                      | 7         |
| <b>3   RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....</b>                              | <b>8</b>  |
| 3.1   Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                     | 8         |
| 3.1.1   Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                 | 8         |
| 3.1.1.1   Kleuteronderwijs: Nederlands .....                                                    | 8         |
| 3.1.1.2   Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie .....                                              | 8         |
| 3.1.1.3   Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en wereldoriëntatie ..... | 8         |
| 3.1.1.4   Lager onderwijs: Nederlands .....                                                     | 10        |
| 3.1.1.5   Lager onderwijs: wereldoriëntatie .....                                               | 11        |
| 3.1.2   Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                           | 12        |
| 3.2   Respecteert de school de overige reglementering? .....                                    | 13        |
| <b>4   BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                          | <b>14</b> |
| 4.1   Welzijn.....                                                                              | 14        |
| 4.2   Evaluatie.....                                                                            | 14        |
| 4.2.1   Evaluatiepraktijk .....                                                                 | 14        |
| 4.2.2   Rapporteringspraktijk .....                                                             | 15        |
| <b>5   ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....</b>                                                  | <b>16</b> |
| <b>6   STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....</b>                                              | <b>17</b> |
| 6.1   Wat doet de school goed?.....                                                             | 17        |
| 6.2   Wat kan de school verbeteren? .....                                                       | 17        |
| 6.3   Wat moet de school verbeteren?.....                                                       | 17        |
| <b>7   ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....</b>                                             | <b>18</b> |
| 7.1   Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg .....                        | 18        |
| 7.2   Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg .....                  | 18        |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
  - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.  
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - o het onderwijsaanbod
    - o de uitrusting
    - o de evaluatiepraktijk
    - o de leerbegeleiding
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid**

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Mater Dei is een kleinschalige school gelegen in een residentiële wijk van Brasschaat. Ze profileert zich als een zorgzame school die het respect voor waarden zoals orde, beleefdheid en discipline hoog in het vaandel draagt. Het team stelt zich laagdrempelig op tegenover ouders om zo in te spelen op de noden en de behoeften van elk kind. Samen met de ouders en andere externen investeert de school doelgericht in het welbevinden van de kinderen. Zij beschouwt dit als een essentieel aspect om het leren te bevorderen. De voorbije jaren investeerde het schoolbestuur in grondige renovatiewerken en een nieuwbouw voor de kleuterafdeling. De leerlingenpopulatie is vrij constant op schoolniveau, maar per leerjaar varieert de instroom. Een aantal leerkrachten van de lagere afdeling wisselt daardoor geregeld van leerjaar. De laatste jaren stroomden er eveneens een aantal nieuwe teamleden in. Er heerst een positieve teamgeest. Het team bestaat uit een mengeling van jonge leerkrachten en leerkrachten met ruime onderwijservaring. De directeur neemt al geruime tijd het interne beleid op zich. Zij is ook coördinerend directeur van de scholengemeenschap.

Op basis van het vooronderzoek op 22 oktober 2012 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling voor Nederlands en wereldoriëntatie en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor Nederlands en wereldoriëntatie. Daarnaast onderzocht ze ook aspecten van het welzijnsbeleid, de kwaliteit van de evaluatie- en rapporteringspraktijk en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de kleuterafdeling voor het leergebied Nederlands voldoet aan de verwachtingen van de overheid. Zij levert voldoende inspanningen om een evenwichtig en volledig aanbod voor de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands te garanderen. Het onderwijsaanbod voor het leergebied wereldoriëntatie voldoet niet aan de verwachtingen. De leerkrachten bewaken nog onvoldoende de volledigheid van het onderwijsaanbod en een transparante verticale samenhang tussen de verschillende leeftijdsgroepen ontbreekt. Binnen de kleuterafdeling is er voor wereldoriëntatie onvoldoende inhoudelijk overleg om de onderwijskundige afstemming van het onderwijsaanbod doelgericht aan te sturen. De leerkrachten werken nog in hoofdzaak activiteitengericht en veel minder doelgericht, waardoor ze niet kunnen garanderen dat alle doelen ook effectief deel uitmaken van het aanbod. Op klasniveau krijgen de kleuters ruime ontwikkelingskansen. Met de invoering van specifieke werkvormen gericht op zelfstandig werk, voorzien de klasleerkrachten in uitdagende leeractiviteiten. Daarnaast creëert dit de mogelijkheid om specifieke zorg te voorzien voor kleuters die nood hebben aan ondersteuning. De aansluiting tussen de kleuter- en de lagere afdeling verloopt overwegend vlot, maar een doelgerichte samenwerking en afstemming ontbreekt.

In de lagere afdeling voldoet de aanpak voor Nederlands. De school gebruikt een onderwijsleerpakket om de eindtermen van dit leergebied aan te bieden en te bereiken. Door het consequent volgen van het onderwijsleerpakket besteden de leerkrachten in voldoende mate aandacht aan alle domeinen van het leergebied Nederlands. Zowel in het onderwijsaanbod als bij de evaluatie besteden leerkrachten toch overwegend aandacht aan de verwerving van technische vaardigheden.

Voor het leergebied wereldoriëntatie kan de school in onvoldoende mate aantonen dat zij alle eindtermen bereikt. Hiervoor gaat het aanbod nog te veel uit van leerinhouden en veel minder van de leerplandoelen. Op klasniveau bieden leerkrachten de leerinhouden thematisch aan, maar binnen dit onderwijsaanbod is er weinig doelgerichte aandacht voor het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de verticale samenhang tussen de leerjaren. Per graad bewaken de leerkrachten wel al de onderlinge afstemming, maar op schoolniveau vormen de leerplannen nog in onvoldoende mate het uitgangspunt voor de invulling van het leergebied wereldoriëntatie. Op klasniveau realiseren verschillende leerjaren al een gedifferentieerd en rijk aanbod. Er gaat zowel aandacht naar de verwerving van kennis, vaardigheden als attitudes. Daarentegen beperkt de evaluatie zich vooral tot het toetsen van feitenkennis.

Het kwaliteitsonderzoek van de evaluatie- en rapporteringspraktijk wijst uit dat deze processen aan het begin van een ontwikkelingsproces staan. De rapporten voor de ouders zijn weinig transparant. Een

gemeenschappelijke gedragen visie op evaluatie en rapportering ontbreekt. Het team is zich hiervan bewust en investeert doelgericht in deskundigheidsbevordering. Op korte termijn wil het team dit als een van haar prioriteiten optimaliseren. De wijze waarop de school het leergebied lichamelijke opvoeding evalueert en rapporteert, is een voorbeeld van goede praktijk.

Uit het onderzoek van het algemeen beleid blijkt een grote betrokkenheid van de school om degelijk onderwijs aan te bieden. Sommige teamleden hebben door hun jarenlange ervaring binnen dezelfde school of klas weinig voeling met de actuele verwachtingen van de overheid betreffende de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs. Wel is er een grote bereidheid en engagement binnen het team en bij het intern beleid om zich ten volle in te zetten bij de processen voor kwaliteitsverbetering. De onderwijsinspectie is ervan overtuigd dat het geëngageerde team met voldoende aansturing en opvolging de uitdaging op zich zal nemen om het tekort voor wereldoriëntatie binnen de vooropgestelde termijn weg te werken.

## 2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

#### Kleuteronderwijs

---

Nederlands  
wereldoriëntatie

---

#### Lager onderwijs

---

Nederlands  
wereldoriëntatie

---

### 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

#### Logistiek

---

##### Welzijn

---

Veiligheid

---

Gezondheid en hygiëne

---

#### Onderwijs

---

##### Evaluatie

---

Evaluatiepraktijk

---

Rapporteringspraktijk

---

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

##### 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van Nederlands in een natuurlijke samenhang na. Dit gebeurt samen met de doelen van andere leergebieden vanuit een thematische aanpak. Er is voor alle domeinen een voldoende aanbod.

##### 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

###### Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na. Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor de verschillende domeinen gebeurt weinig doelbewust. Er zijn weinig afspraken die een doelgerichte en graduele opbouw van het onderwijsaanbod over de leeftijdsgroepen heen aansturen.

##### 3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en wereldoriëntatie

**Curriculum**  
Onderwijsaanbod  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Evenwichtig en volledig*  
*Samenhang*

De leerkrachten gebruiken een referentiekader van de eigen koepel om ontwikkelingsdoelen na te streven voor alle leergebieden. De wijze waarop het team dit referentiekader gebruikt, garandeert onvoldoende een gradueel en continu opgebouwd aanbod. Het team raadpleegt de leerplannen weinig doelgericht als referentiekader. Leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de leerplanvisie en de bijbehorende didactische suggesties bij het leerplan.

De leerkrachten hebben geen gezamenlijke gedragen visie op kwaliteitsvol actueel kleuteronderwijs. Vanuit de jarenlange ervaring binnen de school ontbreekt het sommige leerkrachten aan kritische reflectie op het eigen handelen vanuit de vergelijking met de praktijk van anderen. De focus ligt daardoor vaak nog te veel op klasniveau en nog te weinig op afdelings- of schoolniveau. Toch is er een grote bereidheid en betrokkenheid binnen het team om zich ten volle te engageren voor alle kleuters.

In de verschillende leeftijdsgroepen voorzien de leerkrachten in leeftijdsspecifieke activiteiten. Ze krijgen hiervoor een grote autonomie, maar dit hypothekeert de verticale samenhang in het onderwijsaanbod.

De leerkrachten zoeken vanuit een thematische benadering passende activiteiten en koppelen hieraan vervolgens doelen uit het gebruikte referentiekader. In welke mate bepaalde doelen hierdoor niet of beperkt aan bod komen, bewaken de leerkrachten niet. Ze doen hiervoor veeleer een beroep op hun ervaring. Op schoolniveau bewaakt het team niet systematisch de volledigheid van het onderwijsaanbod vanuit de leerplannen. Voor wereldoriëntatie komen daardoor alle domeinen en de leerplandoelen onvoldoende evenwichtig en gradueel opgebouwd aan bod.

Het onderwijsaanbod krijgt vorm vanuit een thematische benadering wat de

horizontale samenhang op klasniveau bevordert.

Intern overleg en concrete afspraken over de verschillende klasgroepen heen ondersteunen geen gradueel opgebouwd ontwikkelingsproces voor de kleuters. Toch zijn er al een aantal waardevolle aanzetten. Zo maakten de leerkrachten duidelijke afspraken betreffende de tijds- en ruimtekaders en een gebruikte werkvorm voor zelfstandig werk en differentiatie. De mate waarin leerkrachten deze afspraken correct toepassen wordt weinig opgevolgd of begeleid.

**Curriculum**  
Onderwijsorganisatie  
*Onderwijstijd*

Rekening houdend met het aantal kleuters verdeelt de school de groepen in volgens hun leeftijd. Sporadisch worden ook leeftijdsgemengde groepen georganiseerd. De onderwijstijd van de kleuter- en de lagere afdeling loopt parallel waardoor informeel overleg tussen beide teams mogelijk is. De samenwerking tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar is beperkt.

**Materieel beheer**  
Uitrusting  
*Ontwikkelingsmaterialen*

De leerkrachten inventariseerden de afspraken betreffende de graduele invulling van de hoeken. De mate waarin ze dit effectief naleven, varieert. Sommige leerkrachten reflecteerden nog niet kritisch over hun klasinrichting in overeenstemming met de leeftijd van hun kleuters. De overdaad aan materialen in sommige klassen belemmert bovendien de bewegings- en exploratiedrang van de kleuters en leidt daardoor niet tot een krachtige leeromgeving. Andere klassen beschikken in verhouding over een onvoldoende uitdagende leeromgeving en speelleermaterialen. Een grondige reflectie over het optimaal inrichten van de klaslokalen en het aanbieden van gevarieerd materiaal is dan ook noodzakelijk. Er is een beperkte afstemming tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar wat het gebruik van getal- en woordbeelden betreft.

**Begeleiding**  
Leerbegeleiding  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

De leerkrachten observeren de kleuters nauwgezet tijdens de activiteiten. Zij inventariseren de bevindingen op vastgelegde momenten in het kindvolgsysteem. De nauwgezetheid waarmee dit gebeurt, is leerkrachtafhankelijk. Vaststellingen worden opgevolgd en besproken tijdens het kindoverleg. Tevens worden enkele genormeerde toetsen afgenomen om de beginsituatie en de evolutie van de kleuters systematisch te onderzoeken. De wijze waarop leerkrachten de gegevens analyseren en aanwenden, kan nog aan doelgerichtheid winnen.

Bij problemen in het ontwikkelingsproces van kleuters voorziet de school in passende begeleiding. In samenspraak met de ouders wordt eventueel externe ondersteuning opgestart. Hiervoor maakt de kleuterafdeling gebruik van gradueel opgebouwd zelfstandig werk. Tijdens die leeractiviteiten beschikken de leerkrachten over mogelijkheden om kleuters individueel of in groepjes gericht te remediëren. De handelingsbekwaamheid binnen het team in het gebruik van deze werkvorm is nog in ontwikkeling.

**Evaluatie**  
Evaluatiepraktijk  
*Evenwichtig / representatief*  
*Kindvolgsysteem*  
*Gericht op bijsturing*

De kleuterafdeling gebruikt een kindvolgsysteem om het ontwikkelingsproces van de kleuters in kaart te brengen en te evalueren. Er is geen samenhang tussen het kindvolgsysteem en de nagestreefde ontwikkelingsdoelen.

**Professionalisering**

Het geëngageerde kleuterteam focust vooral op het handelen in de eigen

|                                                                              |                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deskundigheidsbevordering<br><i>Nascholingen</i><br><i>Interne expertise</i> | leeftijdsgroep. Het leren van en met elkaar kan nog groeien, de expertise is zeker aanwezig maar kan nog optimaler aangewend worden. Er is voldoende bereidheid om via nascholing de eigen expertise te vergroten. |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

##### Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor Nederlands. Zij zorgt met behulp van een onderwijsleerpakket voor een volledig, evenwichtig en doelgericht aanbod. De meeste leerlingen stappen met succes over naar de A-stroom van het secundair onderwijs en gegevens uit het vervolgonderwijs brengen geen noemenswaardige zwaktes aan het licht.

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>              | De leerkrachten baseren zich op een onderwijsleerpakket voor het leergebied Nederlands. Zij vertrouwen erop dat zij door het consequent toepassen van het onderwijsleerpakket de eindtermen en het leerplan in voldoende mate nastreven en bereiken. |
| Onderwijsaanbod                |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Referentiekader</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Planning</i>                |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Evenwichtig en volledig</i> |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Samenhang</i>               |                                                                                                                                                                                                                                                      |

Naar aanleiding van een nascholing voor het nieuwe leerplan van taalbeschouwing werden een aantal bijstellingen en afspraken gemaakt. Bij het merendeel van de leerkrachten heeft het leerplan zelf slechts een zeer beperkte betekenis als werkmiddel om de inhoud te plannen, de lessen te realiseren en de doelen te bereiken. De jarenlange ervaring met het gebruikte onderwijsleerpakket maakt dat leerkrachten een duidelijk zicht hebben op het aanbod van het betrokken leerjaar. Sommigen laten vanuit eigen inzichten en op basis van ervaring bepaalde onderdelen weg uit het onderwijsleerpakket. Dit zou de verticale samenhang tussen sommige leerjaren kunnen belemmeren, maar dit wordt vermeden door geregeld overleg met de parallelklassen of per graad waarbij onderwijsinhoudelijke afspraken gemaakt worden.

Per leerjaar garanderen de leerkrachten een planmatig aanbod voor de verschillende domeinen van Nederlands. Uit de planningsdocumenten en de gesprekken met de leerkrachten blijkt dat de technische aspecten van het Nederlands ruime aandacht krijgen. De domeinen spreken en luisteren krijgen vanaf het vierde leerjaar explicietere aandacht in de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming.

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>     | De lagere afdeling voorziet in voldoende leermomenten voor het leergebied Nederlands. Met het gebruik van verschillende werkvormen voor zelfstandig werk wordt doelgericht geïnvesteerd in het nastreven en bereiken van de eindtermen. Het klasmanagement loopt overwegend vlot. |
| Onderwijsorganisatie  |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <i>Onderwijstijd</i>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <i>Klasmanagement</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                         |                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b> | De leerkrachten beschikken over de noodzakelijke materialen om de leerplandoelen te realiseren. Zij gebruiken de ondersteunende materialen van het onderwijsleerpakket om de leerlingen een houvast te bieden. |
| <i>Uitrusting</i>       |                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Leermiddelen</i>     |                                                                                                                                                                                                                |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatie</b>                    | De rapportering voor Nederlands bestaat uit een algemeen cijfer. In sommige leerjaren krijgt spelling een afzonderlijke kwantitatieve beoordeling. De school heeft de traditie om eveneens het behaalde AVI niveau op het rapport te vermelden. De relevantie en de meerwaarde van het vermelden van de resultaten op genormeerde tests is nog geen voorwerp geweest van discussie. Momenteel is de actualisering van het rapport een prioriteit van de school. |
| <i>Evaluatiepraktijk</i>            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <i>Evenwichtig / representatief</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <i>Leerlingvolgsysteem</i>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <i>Gericht op bijsturing</i>        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                    |                                                                                |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Begeleiding</b> | De nauwgezette opvolging van de leervorderingen resulteert in een              |
| Leerbegeleiding    | leerbegeleiding waarbij de leerkrachten bij leermoeilijkheden kort op de bal   |
| Beeldvorming       | spelen. Ze betrekken en informeren de ouders daarbij als volwaardige partners. |
| Zorg               | Indien nodig wordt externe ondersteuning ingeschakeld.                         |

Op klasniveau voorzien de leerkrachten in passende remediëerings- en differentiatiemomenten. Ze maken gebruik van mini-klasjes met verlengde of herhaalde instructies. In sommige klassen is klasinterne ondersteuning voorzien die de gedifferentieerde werking in verschillende niveaugroepen vergemakkelijkt. Zelfstandig werk is ingeburgerd in de meeste klassen waarbij de leerkrachten rekening houden met de beginsituatie van elk kind.

Voor het lezen en de leesbevordering organiseert de lagere afdeling verschillende initiatieven over de leerjaren heen. Op deze wijze bevordert de school doelgericht de vooropgestelde leerplandoelen.

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

#### Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. De beschikbare outputgegevens en het ontbreken van een verticale samenhang in het onderwijsaanbod geven hiervoor onvoldoende garanties. De school baseert haar onderwijs nog te weinig op de uitgangspunten van de eindtermen.

|                           |                                                                                      |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>         | Naar aanleiding van de aanbevelingen van de vorige doorlichting maakte de            |
| Onderwijsaanbod           | school een vernieuwingsproces door voor dit leergebied. Op basis van de              |
| Referentiekader           | leerplannen maakte het team een registratiedocument waarin de leerkrachten           |
| Planning                  | de leerplandoelen per thema inventariseren. De registratie vormt daarop het          |
| Evenwichtig en volledig   | uitgangspunt om eventuele hiaten in het onderwijsaanbod vast te stellen en bij       |
| Samenhang                 | te sturen. Die arbeidsintensieve inventarisatie mist haar doel en leidt niet tot een |
| Brede harmonische vorming | gradueel en samenhangend opgebouwd aanbod voor wereldoriëntatie.                     |
| Actief leren              |                                                                                      |

De leerkrachten hebben geen gemeenschappelijke visie op wereldoriëntatie die geënt is op de uitgangspunten van het leerplan. Bij de meesten bouwen hun aanbod niet uit vanuit de doelen maar zetten de activiteiten van de zelf uitgewerkte thema's centraal.

De leerkrachten bewaken de verticale samenhang in de lagere afdeling nog niet doelgericht. Sommige domeinen van wereldoriëntatie komen nog onvoldoende aan bod. De aandacht voor technologie is zeer summier of ontbreekt in sommige klassen.

Uit de geobserveerde lessen blijkt dat sommige leerkrachten al een gevarieerd aanbod voor wereldoriëntatie op klasniveau realiseren. Ze besteden doelgericht aandacht aan het actief leren gericht op de verwerving van kennis, vaardigheden en attitudes. In andere klassen blijft wereldoriëntatie nog vrij traditioneel cursorisch onderwijs, vooral gericht op kennisverwerving.

De school besteedt doelgerichte aandacht aan verkeersopvoeding en gezondheids- en milieu-educatie.

|                         |                                                                           |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b> | De school beschikt over voldoende leermiddelen om het leerplan te kunnen  |
| Uitrusting              | realiseren. Verschillende klassen beschikken over multimediamaterialen    |
| Leermiddelen            | waarmee leerlingen functioneel informatie opzoeken en vragen oplossen. De |

ruimte- en tijdsaders zijn recent geoptimaliseerd en werden gradueel opgebouwd.

**Evaluatie**  
 Evaluatiepraktijk  
*Evenwichtig / representatief*  
*Leerlingvolgsysteem*  
*Gericht op bijsturing*

De evaluatie van wereldoriëntatie is sterk eenzijdig gericht op het meten van reproductieve kennis. Vanaf het derde leerjaar worden de spellingsfouten in de toetsen van wereldoriëntatie eveneens in rekening gebracht. Leerkrachten realiseren zich niet dat ze de evaluatie van het leergebied Nederlands vermengen met deze van wereldoriëntatie waardoor de beoordeling voor wereldoriëntatie niet meer representatief is. De cijfergegevens worden vooral aangewend voor het rapport.

Tijdens de klasactiviteiten investeren een aantal leerkrachten in de evaluatie van de groepsactiviteiten en de beoogde vaardigheden.

**Evaluatie**  
 Rapporteringspraktijk  
*Evenwichtig / volledig*

De rapportering van wereldoriëntatie blijft beperkt tot een algemene kwantitatieve beoordeling. Welke domeinen of thema's tijdens de voorbije periode aan bod kwamen, is daaruit niet af te leiden. Het algemene cijfer is overwegend het resultaat van het gemiddelde behaald op de afgenomen kennistoetsen. De evaluatie van vaardigheden of attitudes ontbreekt.

**Begeleiding**  
 Leerbegeleiding  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

Binnen wereldoriëntatie hebben de leerkrachten aandacht voor de leerbegeleiding van leerlingen met specifieke noden. Zij kunnen gebruik maken van de afgesproken ondersteunende maatregelen. Bij groepswork houden sommige leerkrachten al doelgericht rekening met de eigenheid van de leerlingen. Ze creëren een veilige leeromgeving waar leerlingen uitgedaagd worden om de eigen mogelijkheden te ontwikkelen. Het respecteren van elkaar en eenieders mogelijkheden wordt hierbij als belangrijke waarde vooropgesteld.

### 3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarde                                                                                                                                        | ja, neen |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja       |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja       |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja       |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                         | ja, neen |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                | ja       |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                          | ja       |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                           | ja       |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal | ja       |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                    | ja       |
| • het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden                                                                                                                                                                        | ja       |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend                                                                                                                                                                                                  | ja       |
| • de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift                                                                                                                           | ja       |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                     | ja       |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                              | ja       |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten                                                                                                                                                                                                      | ja       |
| • de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                      | ja       |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                           | ja       |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                 | ja       |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                   | ja       |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                 | ja       |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                 | ja       |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                              | ja       |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                           | ja       |
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                     | ja       |
| <b>Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)</b>                                                                                                     | ja       |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                    | ja       |
| <b>Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                        | ja       |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                           | ja       |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                                                        | ja       |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

### 4.2 Evaluatie

#### 4.2.1 Evaluatiepraktijk

**De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.**

##### *Motivering*

De school heeft nog geen gemeenschappelijk gedragen visie op evaluatie. Toch zijn er waardevolle aanzetten. De evaluatie wordt niet uitsluitend als middel aangewend om de rapporten invulling te geven. De resultaten en de analyse van de gegevens bieden de mogelijkheid om de leervorderingen nauwgezet op te volgen. De wijze waarop die gebeurt, verschilt en is leerkrachtafhankelijk. De focus van de evaluatie ligt dan ook vooral op leerlingenniveau. De analyse van de gegevens op klas- en schoolniveau aanwenden als middel om de onderwijskwaliteit te onderzoeken en te verbeteren, gebeurt nog niet.

In de kleuterafdeling is de evaluatie geïntegreerd in de klaswerking en sluit deze aan bij het kindvolgsysteem. Met observaties, screenings en genormeerde tests wordt de ontwikkeling van de kleuters nauwgezet opgevolgd. Er is geen duidelijke relatie tussen het onderwijsaanbod met de leerplandoelen en de geobserveerde vaardigheden.

De lagere afdeling heeft een beperkt aantal richtinggevende afspraken betreffende de evaluatie, hoewel de evaluatie een groot deel van de onderwijstijd inneemt.

Voor de leergebieden waarvoor de school een onderwijsleerpakket heeft, gebruiken de leerkrachten de toetsen van de methode. Ze gaan ervan uit dat deze toetsen voldoende valide informatie bieden om betrouwbare uitspraken te doen over het bereiken van de eindtermen. Naast de methodegebonden toetsen uit de leerstofpakketten gebruiken de leerkrachten eveneens de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem om de evolutie van de leerlingen op te volgen. Met foutenanalyses gaan de leerkrachten na waar er eventuele problemen zijn.

Bij de leergebieden waarvoor de leerkrachten geen methode volgen, maken zij zelf toetsen. Het accent van deze toetsen ligt eenzijdig op de evaluatie van kennis. Een duidelijke relatie tussen de nagestreefde lesdoelen en de inhoud van de toetsen ontbreekt.

De school organiseert jaarlijks periodes van summatieve toetsen of examens voor de cognitieve leergebieden, Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en Frans. Leerlingen met specifieke noden mogen de sticordi-maatregelen gebruiken tijdens toetsen. Het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan de summatieve toetsen van de koepel. De resultaten worden ter informatie toegevoegd aan het rapport. Op schoolniveau worden de resultaten op de koepeltests nog niet systematisch geanalyseerd.

In de lagere afdeling overweegt in de meeste klassen de productevaluatie. Toch besteden verschillende leerkrachten doelgerichte aandacht aan de procesevaluatie. Leerlingen krijgen rechtstreeks feedback tijdens de verschillende klasactiviteiten.

#### **4.2.2 Rapporteringspraktijk**

**De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.**

##### *Motivering*

De school stelt zich laagdrempelig tegenover ouders en informeert hen geregeld over de ontwikkeling van hun kind. Het team investeert in een kwaliteitsvolle communicatie bij de rapportering tijdens overgangsgesprekken of leerlingenbesprekingen.

De kleuterafdeling organiseert jaarlijks structurele ouderavonden om de individuele vorderingen per kind met de ouders te bespreken. Dit gebeurt eveneens via geregeld informeel overleg.

De lagere afdeling maakt gebruik van een puntenrapport dat de leerkrachten tijdens een oudercontact toelichten. Het team realiseert zich dat het huidige rapport een onvoldoende genuanceerd beeld schetst. De nadruk ligt nog in hoofdzaak op de productevaluatie, de resultaten op de kennistoetsen voor de cognitieve leergebieden. De leerlingresultaten worden vergeleken met de mediaan van de klas.

Het rapport brengt momenteel nog niet alle competenties en de individuele evaluatie van een leerling op een valide manier in kaart. Het team verdiept zich daarom in breed evalueren.

Voor het leergebied muzische vorming maken leerkrachten gebruik van een portfolio per leerling. De school experimenteert hiermee met alternatieve vormen van leren.

Voor het leergebied lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling heeft de school een apart rapport. Op leerlingniveau worden de resultaten overzichtelijk visueel weergegeven. Het rapport biedt de mogelijkheid om gedifferentieerd de individuele vorderingen in kaart te brengen en is dan ook een voorbeeld van goede praktijk.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De directeur kiest voor een democratisch leiderschap en investeerde de voorbije jaren in de teamvorming tussen de kleuter- en de lagere afdeling. Geruime tijd bleef de teamsamenstelling onveranderd, waardoor de naleving van de gemaakte afspraken vanzelfsprekend was. Vanuit dit vertrouwen is er weinig opvolging. De laatste jaren stroomden verschillende nieuwe leerkrachten in wat voor een nieuwe dynamiek in de school. Afspraken uit het verleden moeten opgefrist en bijgestuurd worden.

Leerkrachten krijgen een grote autonomie om de eigen klaspraktijk vorm te geven. Actuele onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen vinden met mondjesmaat ingang in de school. Deze evolutie is niet voor iedereen even vanzelfsprekend.

De school heeft een traditie van 'meester in eigen klas' vermits sommige leerkrachten al jarenlang dezelfde leeftijdsgroep of leerjaar voor hun rekening nemen. Daardoor hebben ze weinig voeling wat er in andere klassen effectief gebeurt. Alle teamleden zijn echter gemotiveerd en erg betrokken op de eigen klaswerking. De evolutie naar samen school maken heeft echter nog groeikansen hoewel een positieve bereidheid zeker aanwezig is.

De directeur stuurt het intern leiderschap aan, daarbij ondersteund door een ervaren leerkracht die vanaf dit schooljaar als voltijdse zorgcoördinator aangesteld is. Vanuit een prioriteitenplanning geeft de directeur richting aan het beleid.

Het uitschrijven van een visie op talenbeleid vormt voor de school momenteel geen prioriteit. Ze geeft aan dat op dit ogenblik de taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie niet van die aard is dat het voeren van een doelbewust talenbeleid een noodzaak is.

De school heeft geen traditie met GOK-lestijden en ontving voor het eerst SES-lestijden die ze aanwendt voor de organisatie van de zorg.

Het team stelt unaniem het pedagogisch project van de school voorop. Het welbevinden van kinderen krijgt hierbij ruime aandacht naast de naleving van waarden zoals orde, beleefdheid en respect. Tijdens de overlegmomenten worden de afspraken op schoolniveau vastgelegd. Vanuit het eerder aangehaalde vertrouwen in het team wordt verondersteld dat iedereen zich aan deze afspraken houdt. In de praktijk verwateren sommige afspraken. Door een verschillende interpretatie worden sommige afspraken niet door iedereen op eenzelfde wijze toegepast. Een gerichte opvolging met coaching ontbreekt op schoolniveau. Beginnende leerkrachten worden wel opgevolgd en gecoacht.

De school heeft weinig traditie om doelgericht te reflecteren over de eigen werking maar onderneemt hiervoor wel stappen. De lagere afdeling deed een onderzoek naar het welbevinden van de leerlingen en ondernam op basis van de bevindingen een aantal gerichte acties. Daarnaast buigen verschillende werkgroepen zich over de werking van de school zowel voor organisatorische als onderwijskundige aspecten. Op schoolniveau investeert de school nog weinig gericht in de analyse van de leerlingenresultaten en andere outputgegevens om haar werking te optimaliseren.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **6.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Met een geïntegreerde thematische benadering streeft de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na.
- In de lagere afdeling volgen de leerkrachten een onderwijsleerpakket voor Nederlands om de eindtermen na te streven en te bereiken.
- Het team onderzoekt systematisch het welbevinden van de kinderen als een essentiële voorwaarde voor het leerproces.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De school zoekt naar een actuele vorm van rapporteren en vergroot haar deskundigheid door nascholing te volgen over breed evalueren.
- De evaluatie en de rapportering van lichamelijke opvoeding is een voorbeeld van goede praktijk. Vanuit leerplannen gebeurt een doelgerichte evaluatie van doelen en vaardigheden. Het rapport besteedt aandacht aan de verwerving van vaardigheden en biedt mogelijkheden voor een doelgerichte differentiatie.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het intern beleid investeert in de teamvorming tussen de kleuter- en de lagere afdeling.
- De school stimuleert de samenwerking tussen de verschillende klasgroepen.

### **6.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De kleuterafdeling kan kritisch reflecteren over de klasinrichting en het gebruik van de beschikbare ruimte om meer tegemoet te komen aan de bewegings- en de exploratiedrang van de kleuters.
- De samenhang in het onderwijsaanbod kan op schoolniveau verbeteren.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De school kan een gezamenlijke gedragen visie op evalueren ontwikkelen die zowel aandacht heeft voor de verworven kennis, vaardigheden en attitudes.
- De lagere afdeling kan de rapporten voor de ouders optimaliseren.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De school kan de concrete realisatie van de klaspraktijk zowel onderwijskundig als wat betreft de naleving van gemaakte afspraken systematisch opvolgen.
- De school kan de analyse van externe toetsen als middel aanwenden voor de verbetering van haar onderwijskwaliteit.

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De school moet haar inspannings- en resultaatsverplichting nakomen door de leerplandoelen van wereldoriëntatie na te streven en met zoveel mogelijk kinderen de eindtermen te bereiken.

## 7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

### 7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

**BEPERKT GUNSTIG**

voor het **kleuteronderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

voor het **lager onderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 08-11-2015 opnieuw een controle uit.

### 7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

**GUNSTIG**

| Namens het inspectieteam                                              | Voor kennisname                            |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                       |                                            |
| <b>Ilse De Volder</b><br>de inspecteur-verslaggever                   | Naam:<br>het bestuur of zijn gemandateerde |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling |                                            |